

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140 IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000-12492/25/2009.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, pápai lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 226/2009. (VIII. 5.) számú állásfoglalásának megállapítására – a panasznak az előállítást követő bilincselés időtartamával kapcsolatosan a tisztességes eljáráshoz fűződő jog súlyos sérelme tekintetében

h e l y t a d o k

minden más vonatkozásában a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, és a 326. § (7) bekezdése, valamint a Ket. 109. (1) bekezdésében).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Pápai lakos az öt és barátnőjét ért közlekedési eseménnyel összefüggő, 2009. március 4-én foganatosított rendőri intézkedések miatt 2009. március 11-én panaszt terjesztett a Panasztestület elé, majd később kiegészítette azt.

A beadvány szerint a panaszos és barátnője 2009. március 4-én, 11.30 óra körüli időben gyalogosan haladt Pápán az Erkel Ferenc utcában, amikor az egyik kereszteződésnél eléjük fordult egy személygépkocsi. A panaszos és barátnője a személygépkocsi mögött kívánt átmenni az úttesten, amikor az visszagurult. A panaszos barátnője szóvá tette a gépkocsi vezetőjének, hogy jobban vigyázzon, mert majdnem elütötte őket. A gépkocsi vezetője erre szidalmazni kezdte a nőt, majd néhány méterre továbbhajtott. A panaszos és barátnője ekkor ismét a jármű mögött akart átjutni az út túloldalára, de a vezető újra tolatni kezdett és gépkocsijának hátsó kerekével ráhajtott a nő bal lábfejeére. A nő erre kezével a személygépkocsi hátsó szélvédőjére csapott, melynek következtében az betört. A gépkocsivezető ekkor kiszállt a járműből, és vitatkozni kezdett a panaszossal és annak barátnőjével arról, hogy ki a hibás. Néhány perc elteltével – egy szolgálati személygépkocsival – rendőrök érkeztek a helyszínre, akik azt mondták, hogy messziről látták, amint a panaszos barátnője betörte a gépkocsi szélvédőjét. A rendőrök nem tájékoztatták a panaszost a jogairól és vitatkozni kezdtek vele és barátnőjével, melynek során tiszteletlenül beszéltek. Időközben egy másik rendőrautó is a helyszínre érkezett, majd az abból kiszálló rendőr flegmán és tegeződve beszélt a panaszossal. A rendőrök ezt követően felszólították a panaszost, hogy igazolja magát, aki ennek eleget tett, de egyidejűleg kérte, hogy a rendőrök is igazolják magukat, akik ezt nem tették meg. Az egyik intézkedő rendőr és a panaszos között szóváltás alakult ki, melynek során a panaszos gesztikulálva, mutogatva válaszolt az egyik kérdésre. Ezt a rendőr támadásnak ítélte, mire torkon ragadta a panaszost és fojtogatni kezdte, majd a következő pillanatban három rendőr fogta le, kirúgták a lábát, hátracsavarták a bal kezét és megbilincseltek azt. A panaszos jobb kezével az úttestet és a járdát elválasztó korlátláncba kapaszkodott. A már földön fekvő panaszost – állítása szerint – a rendőrök fojtogatták, és a jobb kezét rugdosták trágár szavak kíséretében. A panaszos szólt, hogy engedjék el, hogy fel tudjon állni, és akkor megbilincselhetik. Erre engedték felállni, majd kezeit hátra helyzetbe megbilincseltek, ezt követően egy szolgálati személygépkocsi motorháztetejére lökték, ahol megmotozták. Ezek után a rendőrök beültették a panaszost egy rendőrautóba, és előállították a Pápai Rendőrkapitányságra. A panaszbeadvány szerint a Rendőrkapitányság épületében folyamatosan kiabáltak vele és közel két órán keresztül voltak a kezei hátrabilincselve. A Rendőrség épületében kihallgatták, de nem kellett aláírnia semmit, majd átszállították a helyi kórháza, ahol megállapították, hogy megsérült az oldala.

A panaszbeadvány tartalmából megállapítható, hogy pápai lakos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- a rendőri fellépés alkalmával a rendőrök nem közölték intézkedésük tényét és célját;
- igazoltatásának jogszerűségét;
- a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazásának jogszerűségét, a bilincselés indokolatlanul hosszú időtartamát;

- előállításának jogszerűségét;
- a rendőri intézkedés hangnemét.

A beadványát a Panasztestület kivizsgálta és 226/2009. (VIII. 5.) számú állásfoglalásában megállapította, hogy súlyos mértékben sérült a panaszos személyi szabadsághoz, emberi méltósághoz, tisztességes eljáráshoz, testi épséghez való alkotmányos alapjoga, továbbá a rendőri intézkedés alkalmával a rendőrök megsértették a kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmód tilalmát.

II.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A panaszolt rendőri intézkedés tevékenységsorozata összetett tényállást képezett, amelynek minden részletre kiterjedő tisztázására formalizált eljárásban a Panasztestületnek – törvényi felhatalmazás hiányában – nem volt módja, azonban a Ket. alapján folytatott eljárásban történő döntés előkészítése azt szükségessé tette. A tényállás tisztázására fogantatomosítandó eljárási cselekmények az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésében biztosított 15 napos ügyintézési határidőn belül nem voltak végrehajthatók, ezért 2009. szeptember 17-én a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az ügyintézés határidejének – 2009. szeptember 29-től számított – harminc nappal történő meghosszabbítása felől végzésben döntöttem.

III.

Döntésem meghozatala során figyelembe vettem pápai lakos panaszát, a Panasztestület által a panasszal kapcsolatosan hozott állásfoglalást, a Veszprém Megyei Rendőrfőkapitányság Ellenőrzési Szolgálatát által 19005/105/20-2/2009. számon, a Pápai Rendőrkapitányság által 19030/105/4-19/2009. P. számon rendelkezéseimre bocsátott dokumentumokat, a 29000-12492/19/2009. számú, és a 29000-12492/20/2009. számú tanúmeghallgatási jegyzőkönyveket, illetve a Veszprémi Nyomozó Ügyészség Ny.32/2009/10-I. számú nyomozást megszüntető határozatát.

A fent részletezett bizonyítékok alapján döntésem alapjául az alábbi tényállást állapítottam meg.

2009. március 4-én a Pápai Rendőrkapitányság körzeti megbízottjai – r. főtörzsőrmester és r. törzsőrmester – gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el Pápa város területén, melynek során 11.15 óra körüli időben a Pápa, Erkel Ferenc utcában szolgálati személygépkocsijukból észlelték, hogy a panaszos társaságában lévő nő kezével ráütött egy gépkocsi hátsó szélvédőjére, ami ennek következtében betört. A szolgálatban lévő rendőrök intézkedési kötelezettségük¹ alapján megálltak a cselekmény helyszínén és megkezdték a

---

¹ Rtv. 13. § szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekmény észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben

rendőri intézkedést. Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, hogy a rendőrök szolgálati fellépésük kapcsán eleget tettek-e az Rtv. 20. § (2) bekezdésében és a Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdésében² megfogalmazottaknak, viszont a panaszos barátnőjének erőszakos, garázda jellegű cselekménye kapcsán indokoltnak tekinthető a rendőri fellépés jogszabályban rögzített módjának elmulasztása, mivel a fenti magatartással összefüggésben tartani lehetett attól, hogy az esetleges késedelem veszélyeztetheti az intézkedés eredményességét, illetve annak eredményes befejezését.

A Pápai Rendőrkapitányság ügyelete az esemény helyszínére irányította a kapitányság baleseti helyszínelőjét – r. törzsőrmestert – „aki az előzetes adatok alapján megkezdte a helyszínen az elsődleges tájékozódást, illetve ennek keretében az érintettek igazoltatását³. A panaszos ennek során nemtetszésének adott hangot – kiabált, a rendőröket szidalmazta – és elzárkózott személyes okmányainak átadásától⁴, majd az erre irányuló többszöri felszólítást követően, jobb kezével egy alkalommal megütötte az őt igazoltatni szándékozó r. törzsőrmester bal vállát. Erre r. törzsőrmester a személye ellen intézett további támadás megakadályozása, illetve a sérelmére elkövetett bűncselekmény elkövetésén tetten ért erőszakos személy elfogása érdekében testi kényszert alkalmazott⁵. Ezt követően a testi

---

szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § szerint:

„(1) Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak a tudomásra, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.”

² Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint:

„A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.”

Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdése szerint:

„A rendőr az intézkedést - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja.

³ Rtv. 29.§ (1) bekezdése szerint:

„A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”

⁴ Rtv. 29. § (2) bekezdése szerint:

„Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. (...)”

⁵ Rtv. 47. § szerint:

„A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

Szolgálati Szabályzat 59. § szerint:

„(1) Kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszert akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

kényszert fogatosító rendőr kollégáival – r. főtörzsőrmesterrel és r. törzsőrmesterrel – együttes erővel, testi kényszer és bilincs részbeni alkalmazásával megtörték a panaszos aktív ellenszegülését, majd további ellenszegülésének megtörésére, illetve támadásának megakadályozására, továbbá esetleges szökésének megakadályozására, – hátra helyzetben – befejezték a bilincselés kivitelezését⁶. A bilincselést követően átvizsgálták a panaszos ruházatát⁷, majd beültették az egyik szolgálati személygépkocsiba és 11.35 órakor előállították⁸ a Pápai Rendőrkapitányságra. Az előállítást követően a Pápai Rendőrkapitányság vezetője feljelentést tett a panaszos ellen a Veszprém Megyei Nyomozó Ügyészségen hivatalos személy elleni erőszak büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt, majd a Veszprémi Nyomozó Ügyészség munkatársa – Dr. Újvári László nyomozó ügyész – rendelkezései alapján intézkedett a panaszossal szemben alkoholszonda alkalmazásáról, orvosi vizsgálatáról, majd későbbi szabadon bocsátásáról. A kapitányságvezető intézkedett pápai lakos meghallgatása érdekében, melyről feljegyzés készült. A Pápai Rendőrkapitányságról a panaszost 15.00 órakor szabadon bocsátották.

---

(2) A testi kényszer alkalmazása során a rendőr felhasználhatja az önvédelmi fogásokat is.”

⁶ Rtv. 48. § szerint:

„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságban korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.”

Szolgálati Szabályzat 60.§ szerint:

„(1) Bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt:

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít, vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget.”

„(4) A bilincselés módjai:

- a) két vagy több ember kezének egymáshoz bilincselése,
- b) kezek előre, vagy hátra bilincselése,
- c) indokolt esetben lábak egymáshoz bilincselése,
- d) indokolt esetben tárgyhoz bilincselés.”

„(6) A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy:

- a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazása testi kényszer útján került sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, illetve szökéstől,”

⁷ Szolgálati Szabályzat 40. § szerint:

„(1) A ruházat, csomag és jármű átvizsgálására bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetése tárgyi bizonyítási eszközeinek felkutatására, közbiztonságra veszélyes eszközök kiszűrésére irányulhat.

(2) Ruházat-, csomag-, járműátvizsgálásra kerülhet sor különösen:

- a) igazoltatás során,
- b) fokozott ellenőrzés során,
- c) személyi szabadságot korlátozó intézkedések fogatosításakor,
- d) rendezvény, esemény alkalmával meghatározott területre belépő személyek esetében,
- e) az állam működése, illetve a lakosság ellátása szempontjából fontos létesítményekbe való be- és kilépéskor.

⁸ Rtv. 33. § (1) a) pontja szerint:

„(1) A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,

- a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;”

Az intézkedés hangnemét illetően – a rendőrök egybehangzó állítása, illetve a meghallgatott tanúk egybehangzó elmondása alapján – a panaszos állításával szemben megállapítható, hogy a rendőri intézkedést határozottan és kulturált hangnemben hajtották végre.

Álláspontom szerint a közterületen foganatosított rendőri intézkedés az arányosság⁹ és a fokozatosság¹⁰ követelményeinek figyelembe vételével került végrehajtásra. Meg kell említeni azt a körülményt, mely szerint a határozott rendőri fellépés végrehajtását különösen az a körülmény indokolta, hogy Pápa városában 2006-tól növekvő tendenciát mutat az erőszakos, garázda jellegű bűncselekmények elkövetésének száma¹¹.

A panaszos panaszában sérelmezi, hogy a Rendőrségen közel kettő órán keresztül hátrabilincseltségben tartották. A panaszos által előadottakkal összhangban a személyi szabadság korlátozásáról készült, 19030/1607/2009. ált. számú rendőri jelentésben kettő helyen is szerepel, hogy a panaszossal szemben 11.35 órától 13.00 óráig alkalmazták a bilincselést. Mivel további körülmények nem indokolták a bilincs ennyi időn át történő alkalmazását, ezért egyetértek a Panasztestület ezzel kapcsolatos megállapításával, mely szerint a bilincs alkalmazása – időtartamát tekintve – szükségtelen és aránytalan volt.

A fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestület megállapításaival részben az előzőekben kifejtett, részben pedig az alábbi – az állásfoglalás egyes konkrét megállapításaihoz fűzött – indokok alapján nem értek egyet.

1. *„A Testület a rendőrök állításával szemben a panaszosi állítást vette alapul. Ennek megfelelően a panaszos nem tanúsított olyan célzatos, fizikai erőlkifejtéssel járó tevékenységet, amely az intézkedő rendőröket jogszerű intézkedésük megkezdésében, folytatásában vagy befejezésében akadályozta volna, ezért a testi kényszer előfeltételeként megkövetelt ellenszegülés nem állt fenn.”*

---

⁹ **Rtv. 15. § (1) bekezdés szerint:**

„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”

Rtv. 15. § (2) bekezdés szerint:

„Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

¹⁰ **Szolgálati Szabályzat 58. § (1) bekezdés szerint:**

„A kényszerítő eszközök Rtv. szerinti meghatározásának sorrendje fokozatosságot is jelent, súlyosabb kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az enyhébb kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre, vagy sikere eleve kilátástalan.”

¹¹ **Forrás:** <http://crimestat.b-m.hu/Default.aspx>

Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Rendészeti Kodifikációs Főosztály Statisztikai és Elemző Osztály által készített Magyarország Bűnözési és Bűnüldözési Adatai (ENYÜBS Statisztikai rendszer)

Az intézkedő rendőrök jelentései, illetve a meghallgatott tanúk elmondása alapján – a panaszos állításával szemben – megállapítható, hogy a panaszos az intézkedés során többször hangot adott a rendőri intézkedéssel kapcsolatos nemtetszésének, szidalmazta a rendőröket, majd az egyik, jogszerűen fellépő rendőrt megütötte, megtámadta. A szándékos bűncselekmény – hivatalos személy elleni erőszak megalapozott gyanúja – elkövetésének tettenérésekor, elfogásának végrehajtásakor aktívan ellenszegült, megpróbálta magát kivonni a jogszerű rendőri intézkedés alól. Ezek alapján álláspontom szerint a panaszos – a Panasztestület megállapításával ellentétben – ellenszegülést tanúsított az intézkedés közben.

2. *„...a Testület a fojtogatás módszerére figyelemmel megállapította, hogy a testi kényszer alkalmazása az adott esetben aránytalanak tekinthető, ezért sértette az Alkotmány 54. §-ának (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jog mint általános személyiségi jog részét képező személyi integritáshoz való jogát.”*

„...a bilincs alkalmazása szükségtelen és aránytalan volt, melynek következtében úgyszintén sérült a panaszos személyi szabadsághoz, illetve integritáshoz való joga.”

„A földre vitel a rendőrök megalázó bánásmódja és az aránytalanul szigorú rendőri fellépés tovább sértett a panaszosnak az Alkotmány 54. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott az emberi méltósághoz való jogát, illetve a kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmód tilalmát.”

Az intézkedésben részt vevő r. törzsőrmester a 29000-105/12492/20/2009. számú tanú meghallgatása alkalmával előadta, hogy a személyét ért támadást követően egy gyors mozdulattal a panaszos háta mögé került, és – mind a magyar, mind a külföldi rendőrségek gyakorlatában széles körben ismert és alkalmazott – úgynevezett fojtófogást (elvezető fogást) alkalmazott. Ennek során jobb kezével átfogta a panaszos nyakát, majd jobb alkarjával nyomást gyakorolt a nyaki ütőerére annak érdekében, hogy a panaszos további támadását megelőzze, majd hátra irányba kivitelezett elvezetéssel fekvő helyzetbe kényszerítse, és megbilincselje. Ennek végrehajtása közben az intézkedő rendőr hanyatt esett, úgy, hogy a panaszost magával rántotta, aki a rendőrré esett hanyattfekvő helyzetben. A panaszos eközben megfogta jobb kezével a járdát szegélyező kordon láncát, az intézkedő rendőr gyors mozdulattal felugrott a talajról, és az oda érkező r. főtörzsőrmesterrel és r. törzsőrmesterrel együtt próbálták megtörni az ekkor már aktív ellenszegülést tanúsító panaszos ellenállását, aki rugdosó, kapálózó mozdulatokkal akarta magát kivonni az intézkedés alól. Ekkor a testi kényszer elérte a célját, ugyanis a panaszos elállt a további aktív ellenszegülés folytatásától, majd a félig megkezdett bilincselést sikerült befejezni. A fojtófogás alkalmazásával a panaszos könnyebb sérülést szenvedett, egyébként élete, testi épsége veszélybe nem került.

Álláspontom szerint a kényszerítő eszközök alkalmazására – a fentiekben foglaltak szerint – az arányosság követelményeinek figyelembe vételével került sor, azok végrehajtása jogszerűen és szakszerűen történt.

3. *„A Testület megállapítása szerint – a fentebbi okfejtésnek megfelelően, az ügyészi döntéssel is alátámasztva – az előállítás megfelelő jogalap nélkül történt. A panaszos nem lépett fel támadólag, cselekményét tévesen értékelték bűncselekményként.”*

„A panaszos ruházatának átvizsgálása – az előző pontokban foglaltak alapján – szintén jogszerűtlen volt.

A rendőrök ezzel az intézkedéssel is sértették a panaszosnak a fentebb említett személyi integritáshoz való jogát.”

A panaszos a rendőri intézkedés során jobb kezével, egy alkalommal a bal vállán megütötte a jogszerűen intézkedő rendőrt. A panaszos ezen cselekménye alkalmas volt arra, hogy azt az intézkedő rendőr a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 229. §-ában foglalt hivatalos személy elleni erőszak bűncselekményének gyanújaként értékelje. Ezen bűncselekmény hivatalból üldözendő volta – figyelemmel a rendőr intézkedési kötelezettségére¹² – kellő jogalapot biztosított az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja¹³ alapján a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért elkövető elfogására, majd előállítására.

Nem értek egyet a Panasztestület azon érvelésével, miszerint a Veszprémi Nyomozó Ügyészség Ny.32/2009/10-I. számú határozata – melyben a panaszos ellen indított nyomozást megszüntetette – is azt támasztja alá, hogy a rendőri intézkedés jogalap nélkül történt. A nyomozó hatóság egy büntetőeljárás során, az általa lefolytatott eljárási cselekményekből levont következtetések alapján hoz érdemi döntést. Egy adott szituációban intézkedő rendőrnek a tudomására hozott, vagy észlelése alapján tapasztalt eseményt, vagy jogsértést követően rövid mérlegelés után, pillanatok alatt kell döntéseket hoznia, és azok alapján intézkedéseket foganatosítania.

A panaszos jogszerű ruházatátvizsgálására – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 40. § (2) bekezdés c) pontjára¹⁴ – elfogását követően került sor.

4. *„A panaszos a durva rendőri intézkedés következtében test szerte – lábán, mellkasán, kezén is – sérüléseket szenvedett el. (...) ezért, a Testület az Alkotmány 70/D. §-ának (1) bekezdésén alapuló testi épséghez való jog sérelmét is megállapította.”*

A fentiekben már ismertetett panaszosi magatartást követő kényszerítő eszközök alkalmazása során megsérült a panaszos. Az orvosi láttelelet alapján, bal lábszárán felületes sérülése, jobb mellkasán zúzódásos sérülése és jobb csuklóján körkörös, nyomásra érzékeny vöröses elszíneződése keletkezett. A panaszos aktívan ellenálló magatartásával ezeknek a sérüléseknek a keletkezéséhez hathatósan hozzájárult, azok a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszközöknek így elkerülhetetlen következményei.

---

¹² Lásd 1. számú lábjegyzet

¹³ Lásd 8. számú lábjegyzet

¹⁴ Lásd 7. számú lábjegyzet

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;*
- *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) - (3) bekezdése;*
- *a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 15. § (1) és (2) bekezdései, 20. § (2) bekezdése, 29. (1) és (2) bekezdései, 33. § (1) bekezdés a) pontja, 47. §-a, a 48. §-a, 92. § (1) bekezdése és a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;*
- *a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. §-a, 4. § (1) bekezdése, 40. §-a, 59. § (1) és (2) bekezdései, 58. § (1) bekezdése és a 60. § (1), (4) és (6) bekezdései.*

Budapest, 2009. október 29.

Dr. Bencze József r. altábornagy sk.